

Czy opłaty za wywóz śmieci mogą być kosztem firmy

PROBLEM

Firma rozpoczyna prowadzenie działalności gospodarczej. Ma obowiązek odprowadzać śmieci. Złożyła w gminie deklarację. Czy gmina musi wydać decyzję o wysokości opłaty przypadającej na 2014 rok? Czy w przypadku gdy firma posiada ośrodek wypoczynkowy, sezonowy, może

po sezonie skorygować deklarację i w okresie zimowym nie opłacać podatku od śmieci? Czy gmina wystawia dla firmy decyzję, czy fakturę za podatek śmieciowy? Czy opłaty za wywóz śmieci można ująć w kosztach podatkowych firmy?

ODPOWIEDZI UDZIELILI

Urząd Miasta Łódź

Gmina, co do zasady, nie wydaje decyzji dotyczącej wymiaru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W tym przypadku należałoby raczej doszukiwać się analogii z wymiarem podatku od nieruchomości od osób prawnych, gdzie jest ustawowy obowiązek złożenia deklaracji i samonaliczenia należnej daniny. Dopiero w sytuacji, gdy zobowiązany do złożenia deklaracji nie wywiąże się z tego obowiązku lub są uzasadnione wątpliwości co do rzetelności ujętych w deklaracji danych, wójt (burmistrz, prezydent), na podstawie art. 60 ustawy z 13 września 1996

r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.), może określić w drodze decyzji wysokość tej opłaty.

W przypadku nieruchomości zamieszkałych/wykorzystywanych tylko sezonowo jest możliwość złożenia deklaracji zerowej za okres, w którym na danej nieruchomości nikt nie zamieszkuje ani nie powstają odpady komunalne (czyli nie są spełnione przesłanki, z którymi wyżej wymieniona ustawa wiąże obowiązek opłaty za odpady komunalne). W konsekwencji opłata za ten okres nie będzie należna. W przypadku zaistnienia zmiany w tym zakresie (ponownego zamiesz-

kania lub powstawania odpadów komunalnych), podatnik powinien złożyć nową deklarację uwzględniającą te okoliczności.

Gmina nie wystawia – co do zasady zobowiązany do wnoszenia tej opłaty ani decyzji, ani faktury, nie mamy tu do czynienia ze stosunkiem cywilnoprawnym, a wykonywaniem przez gminę obowiązków nałożonych ustawą. Analogicznie jak w przypadku podatku od nieruchomości od osób prawnych, gmina – jako organ podatkowy – nie wystawia decyzji wymiarowych ani faktur.

Grzegorz Gawlik
główny specjalista, biuro rzecznika
prezydenta miasta, Urząd Miasta Łódź

KATARZYNA PUCHACZ

konsultant w Accreo

Obowiązek wywozu odpadów komunalnych z nieruchomości dotyczy nie tylko osób fizycznych, ale i podmiotów gospodarczych, w których również są produkowane śmieci. Mając na uwadze ten obowiązek, jak też ogólne przesłanki ponoszenia kosztów ogólnej działalności przedsiębiorstwa, art. 15 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych) uprawnia przedsiębiorców do odliczenia wydatków poniesionych na wywóz odpadów od uzyskiwanego przychodu (nie istnieje przepis wyłączający taką możliwość). Opłaty za wywóz śmieci mają charakter kosztów ogólnych, które przedsiębiorca jest zobowiązany ponosić niezależnie od tego, czy osiąga przychód, czy nie. Z tego względu nie jest możliwa kwalifikacja ponoszonych wydatków jako bezpośrednich kosztów uzyskania przychodów. Stanowią one wobec tego pośrednie koszty uzyskania przychodu, które podlegają potrąceniu w dacie ich poniesienia, zgodnie z art. 15 ust. 4d ustawy o CIT (art. 22 ust. 5c ustawy o PIT), tj. w dniu, w którym wydatki ujęto w księgach rachunkowych na podstawie odpowiedniego dokumentu. Jeśli zatem firma ponosi miesięczne opłaty za wywóz odpadów, np. w kwocie 75 zł, wówczas każdorazowa wpłata tej należności uprawnia do uwzględnienia tej kwoty w rozliczeniu kosztów uzyskania przychodu za dany miesiąc. Zgodnie z przepisami ustaw o podatku dochodowym, ujęcie kosztu w księgach rachunkowych podatnika, uprawniające do rozpoznania kosztu uzyskania przychodu, jest możliwe na podstawie otrzymanej faktury (rachunku) lub w przypadku ich braku – innego dowodu.

Ze względu na fakt, że pobieranie przez gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest czynnością mieszczącą się w sferze publicznoprawnej, w wykonywaniu której gmina występuje w roli organu władzy publicznej, opłata ta nie podlega opodatkowaniu VAT. Takie stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z 13 listopada 2012 r. (sygn. akt I SA/Rz 968/12). Przedsiębiorca nie otrzyma zatem od gminy faktury ani

rachunku dokumentujących wywóz śmieci.

W takiej sytuacji niezbędne jest posiadanie się innymi dowodami poniesienia przedmiotowych opłat. W zależności od formy płatności za wywóz odpadów komunalnych dowody mogą być różne. Niektóre gminy dla celów poboru opłat za wywóz nieczystości udostępniają indywidualne numery rachunków bankowych – w takim przypadku dokumentem potwierdzającym poniesienie wydatku może być potwierdzenie wykonania przelewu bankowego z odpowiednim opisem. Podobnie w przypadku uiszczania płatności na ogólny rachunek bankowy właściwego urzędu, potwierdzenie przelewu ze wskazaniem nieruchomości, której dotyczy opłata, powinno być wystarczające.

Jeśli przedsiębiorca dokonuje opłaty gotówką we właściwym urzędzie lub w placówkach pocztowych, również powinien zadbać o to, aby z otrzymanego potwierdzenia wpłaty wynikało, kto i z jakiego tytułu był zobowiązany do uiszczania opłaty za wywóz śmieci.

Opłaty za wywóz komunalnych odpadów nie są jedynymi ponoszonymi przez firmy w związku z prowadzeniem działalności. Wszelkie wydatki ponieszone na utrzymanie nieruchomości, w której jest prowadzona działalność, takie jak koszty czynszu, wody, gazu, energii elektrycznej czy ogrzewania, mogą pomniejszać przychód przedsiębiorcy jako pośrednie koszty uzyskania przychodów.

Niektóre podmioty gospodarcze wytwarzają również odpady przemysłowe, które są obowiązkowo odprowadzane na podstawie odrębnych przepisów, niezależnie od odpadów komunalnych. Warto zwrócić uwagę, że w odniesieniu do tej kategorii odpadów przedsiębiorstwa zawierają umowy z firmami świadczącymi usługi ich odbioru samodzielnie, bez jakiegokolwiek pośrednictwa gminy. Taka usługa, jako podlegająca ustawie z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; t.j. Dz.U. z 2011 r. nr 177, poz. 1054 z późn. zm., powinna być dokumentowana fakturą, która stanowi podstawę do uwzględnienia poniesionej opłaty w kosztach podatkowych.

Podstawa prawna
Art. 15 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2011 r. nr 74, poz. 397 z późn. zm.).
Art. 22 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 361 z późn. zm.).

Oprac. Łukasz Zalewski

EKSPERT RADZI

Jak rozliczyć VAT od nieczystości

Firma prowadzi działalność gospodarczą. Ma obowiązek odprowadzać śmieci. Złożyła w gminie deklarację na ich wywóz. Jak należy rozliczyć taki wydatek w VAT?

WOJCIECH KOTOWSKI

doradca podatkowy w kancelarii Ośg
i Wspólnicy

Do niedawna nie ulegało wątpliwości, że czynności związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów stanowią świadczenie usług dla celów VAT. W związku z tym przedsiębiorcy świadczący usługi w tym zakresie rozpoznawali sprzedaż opodatkowaną, podlegającą opodatkowaniu stawką obniżoną (8 proc.), jeżeli usługa była świadczona na rzecz przedsiębiorców, otrzymywali oni fakturę VAT, z której podatek naliczony mógł zostać odliczony na zasadach ogólnych. Nowelizacja przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. wprowadziła jednak zasadnicze zmiany w strukturze prowadzonej działalności. Gminy zostały zobowiązane do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości jej mieszkańców. Co do zasady, w drodze przetargu jest wyłaniany podmiot, który zawiera z gminą umowę na odbiór odpadów komunalnych. Istnieje więc zobowiązanie pomiędzy gminą a przedsiębiorcą, który wykonuje usługę. Natomiast właściciel nieruchomości, którego odpady są odbierane na podstawie powyższego świadczenia, nie jest stroną umowy. Ponosi jednak opłatę za gospodarowanie odpadami.

Właściciel nieruchomości składa deklarację śmieciową z danymi niezbędnymi do ustalenia opłaty w danym przypadku.

Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest wykonywaniem działalności publicznej, w których gminy działają wobec mieszkańców jako organy władzy publicznej. Opłata jest pobierana przez gminę i ma cechy należności publicznoprawnej. Co do zasady więc opłata za wywóz odpadów nie jest związana bezpośrednio ze świadczeniem usług, nie stanowi więc za nie wynagrodzenia. Jako płatność o charakterze publicznoprawnym pozostaje poza zakresem VAT. Powyższe zasady mogą, ale nie muszą, dotyczyć również nieruchomości, które nie są zamieszkiwane, lecz na których również powstają odpady komunalne. W takiej sytuacji konieczne jest podjęcie uchwały przez radę gminy o odbiorze odpadów. Takie rozwiązanie wprowadzone zostało m.in. w Warszawie, gdzie wskazanym systemem zostały objęte również lokale usługowe, które nie są zamieszkiwane. Przedstawiony w pytaniu stan faktyczny wskazuje, że przedsiębiorca podlega pod taki system rozliczeń, składa bowiem do gminy deklarację dotyczącą wywozu śmieci. Oznacza to, że w stosunku do takiego przedsiębiorcy gmina również występuje jako podmiot prawa publicznego. Wyklucza to relację zobowiązaniową pomiędzy gminą a przedsiębiorcą. Uiszczana przez niego opłata pozostaje więc poza VAT, nie jest zatem dokumentowana fakturą.

Rewolucyjne zmiany

VAT2014 po zmianach

CZ.1 i CZ.2

Liczba stron: CZ.1 - 192, CZ.2 - 192

Cena: CZ.1 - 9,90 zł, CZ.2 - 9,90 zł

VAT2014

VAT2014

ZAMÓW: bok@infor.pl

PATRZYMY OBIEKTYWNIEM

